

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Lauacrum concencie omnibus sacerdotibus perutile

Jacobus <de Gruytrode>

[Leipzig], 1495

Quintus gladius

urn:nbn:de:hbz:466:1-30750

Capitulum

xx

erum. Ac si diceret. Vita filij n: ei est vita cordis mei. **C**ors
sua est lucrum humani generis. quia liberator a captiuita
te dyabolica et a morte sempiterna. **Q**uia ppter merito redi
ligere debem? **C**hristu dominu et deū nostru quia plus
dilexit nos q̄ seipm. quia se voluntarie pro nobis in mortē
obtulit vt secum viuerem? in eternū **M**erito etiam dilige
re tenemur **M**ariam matrem eius et nostram q̄ plus dile
xit nos et nostrā salutem q̄ propriu filiu **J**esum christu
deū et dominu nostru. quia nusq̄ legim? q̄ ei nunq̄ de
suaserit ne p nobis moreretur quāuis utiqz presciret verissi
me eam oportere multa pati in filij ipius morte. **O** infelix
vtiqz homo et eterna dānātōne dignus qui nō reamat vs
qz ad mortem etiā inclusiue. tales qui ipsum plus q̄ seipos
dilexerunt. **U**t est **J**esus christus de? noster et ei? amantis
sima mater. **S**ed hec omnes martires vtriusqz sexus fecer
rūt. qui se libētissime mira caritate ad diuersas p̄cas et mor
tez amarā p christi noie et eius fide et honore reddiderunt et
it̄co nunc in celesti patria p̄mia eterna secum possiderūt.

Quintus Gladius

Quintum doloris gladium tunc mater sensit. quā
do filij sui corpus mortuus de cruce positum fuit.
Et tanquā vile cadauer tractatū. licet ppter deita
tem christi ipi corpi unitam in veritate cadauer
nō fuit. **J**oseph aut mercat? est syndonē quā sup terras ex
pandit et corpus mortuū de sup posuit. **O** mestissima mater
que tuo materno amore ipm cernebas. et faciē eius lachri
mis rigabas et tēccia vulnera frequēt? osculis ligebas **I**u
stam et scām faciē suā sepi? inter manus tuas accipies
Sed heu vidisti q̄ vita omnīū viuētū horribile morte ma
nib? pedib? et latere pforatis et totus in corpore laceratus
coram te p̄ria morte miserabiliter iacebat. imo amirarer
q̄ cūcti angeli qui p̄sentes tūc fuerunt nō flerent cum crea
torem et deuz eoz coram p̄ria matre tam miserabiliter in

terra tacere videret. Et ideo dicit *meta*. Angeli pacis amare flebant. id est ad mortem silentium se habebant. **D** quod indu ratum est cor illi? quod tibi eximis non compatitur. **D** quod frigidum pectus quod non gemit ex his. *Videns autem. Johannes et Nicodemus vehementissimum dolorem matris quem habuit et visus filii sui mortui corporis timuerunt valde matrem cum filio perdere. et ideo festinabant corpus illud mortuum ab oculis matris abscondere. Nicodemus vero centum libras nobilissimi ungenti apportauerat et more iudeorum corpus illud contra putrefactionem ungebatur.* **H**ic contemplare quod vere *Nicodemus et Joseph et multi alii ex discipulis eius etiam non perfecte crederunt quod ipse verus esset deus propter eius mortem quam est passus. sed bene crederunt quod esset vir sanctus et iustus a deo missus. Nam si Nicodemus perfecte credidisset quod ipse verus deus esset. tunc utique de unctioe sua non indignisset. quia scriptum est. Non dabis sanctum tuum videre corruptionem. Nam si illud corpus ad centum annos in seculis terre iacnisset propter unitatem deitatis nunquam corruptum fuisset.* **H**ic iterum contemplare quod postquam *Maria vidit tam corpus inunctum syndone inuolutum et ad sepeliendum dispositum in corde eius noua surrexit tribulatio. ut cogitaret ubi eum sepelire vellet. quo ipsa pauper mulier propriam domum. agrum aut ortum. aut aliquem alium sepulture locum non haberet. Nec tam sanctum corpus in seculis terre sepelire deceret. Et sic quocumque diuenteret se fuerunt ei angustie undique. Tu autem in tua contemplatione eam consolare tanquam presens esses. et dic ad eam. Mater cristissima consolare et cogita quia filius tuus gigas est duplicis substantie diuine videlicet et humane. Qui secundum humanam naturam vere est mortuus. sed secundum diuinam viuere vere et immortalis est secundum quam regit omnia que in celo et que sunt in terra. Itaque ante mundi constitutionem ipse sibi prouidit de sepultura. nam Joseph vir nobilis et centurio et diues ibi non longe a*

Capitulum

17.

loco caluarie vbi dñs mortu⁹ iacet at ortu⁹ habebat i q̄ sibi
p sua psona sepulchrū nō in terra sed excisū in petra facie
bat dē⁹ aut q̄ oīm hoīm corda in potestate sua habz in cor
ioseph dedit. vt cū ibidē i suo sepelirz sepulchro. q̄ moy diuie
īspiratōe obediēs fuit. et corp⁹ mortuū iuolutū post ip̄um
portare inssit. Et mesissima mater sequēs cū alijs quāplu-
rib⁹ psonis honestis honestissime excessit quousqz ad locuz
sepulture venit. Que cū sepulchrū nouū i petra excisuz vie-
debat tūc sp̄s ei⁹ paululū viuē at. et ip̄i Ioseph dē ista se-
pultura grāz accōes referebat. Illi cū in sepulchro pōebat
sed mater ip̄m ad se trahēbat dicēs. Miserrimī mei misere-
mī mei. saltē vos amici mei. Sinite vt facie ei⁹ adhuc pau-
lulū amoro velamie valeā p̄teplare et aliq̄tulū p̄solari. da-
te illū matri sue misere. vt habeam illū saltē dēfunctū quē n̄
potui p̄siderare viuū. et si nūc vellitis illū sepelire facite me
miserā sil secū in sepulchrū trāstire. ne absqz eo vives valeā
miserrime perire. Et mihi vbi gaudiū q̄ mihi p̄ Gabrielez
est nūciatū. Deu in maximā doloze n̄ it̄i est versum. Ipse
em̄ mihi dixit Gracia plēa dñs tecū. Vni fili cū tu vira aie
mee sis quare me sic doloze perimie. fac nūc me tecū mori.
que ad mortē te genui. dulci⁹ est mihi misere mori q̄ mor-
tis ducere vitā. Sed mors optata recedit. Nā Maria pre
oib⁹ delictis et gaudijs hui⁹ mundi mortē p̄cessit. et hoc pro
pter tria. Primo vt ei⁹ corp⁹ cū filij sui corpore sepultū fuis-
set. Secūdo vt suos dolozes cū doloribus filij sui terminasset.
Tercio vt anima ei⁹ cum anima filij sui in sinum abrahe
hoc est in limbo sanctorū patrum cum gaudio dēscendisset
Sed ci is nō est d̄cessum. qz eam post filij ascensionem esse
in mundo propter plures causas fuit necessarium. Et sic fu-
it christus per illos corpore sepultus et lapis magnus ad
hosiū monumenti reuolutus. Maria autē mater Iesu
libentissime die noctuz apud sepulchrum māstet. quoz
eius filius a morte resurrexisset. sed non est per missa quia a

sancto Johanne eius custode cum ceteris sanctis mulieribus
 in sepulchro est reducta. **U**bi pluribus mestissima mater Ma-
 ria retrosum respexerat cuius amor filii memoriam continue
 pulsauerat. **U**n Augustina plura est ubi amat quam ubi amatur
 Et secundum hoc dictum anima eius plura fuit cum corpore quod in sepulchro
 iacuit quam quod inhabitauit. **U**bi enim quanto luctu in iherusa-
 lem ieiuna rediit cuius cena erant lacryme cum lamento. **U**
 filia syon magna est velud mare contritio tua. quia quem cum
 gaudio concepisti et peperisti. nunc illum cum tristitia et ama-
 ritudine amisisti. **C**um igitur sic plorans in iherusalem ducta
 tur mulce femine. immo et populus utriusque sexus videtes
 eam tam amare plorantem super illius dolore ex pietate moti con-
 uertebantur ad luctum. quis enim possit se a lacrymis continere
 cum videret Mariam matrem dei tam amare flere. **E**cce sic plo-
 rans a plorantibus est ducta quousque ad domum Johannis
 est peruenta. ibi permansit et eam Johannes tenuit et supra
 prius matrem dignissime honorauit. et ipsam consolari voluit
 sed ipsa consolari non potuit ex omnibus caris eius. quia consolator
 eius verus est mortuus et iacebat in sepulchro defunctus
Sed cum nullus hominum mundi in corde suo tantum dolorem senserit
 sicut maria in morte amantissimi filii sui sensit. **A**mirari pos-
 ses eam non est mortua pro nimio dolore. **H**uius deuota mente
 contemplantur tres causas fuisse. **P**rima fuit certitudo resurre-
 ctionis filii sui post triduum que multum eam ne deficeret conforta-
 uit. **S**ecunda fuit redemptio totius generis humani de captiuitate dia-
 boli per mortem filii sui. **T**ercia fuit potissima. videlicet spiritus
 sancti obumbratio qui eam ut dei filium concipere obum-
 branit et ne in tot tollerabilibus tribulationibus deficeret conforta-
 uit. **Q**ui utique naturaliter in vita non proficisset nisi eam in tam
 multis doloribus perseverasset. **E**t hec de gladius Marie.

His igitur contemplationibus tibi scripsi amantissime Ger-
 mane secundum desiderium tuum ex fraterna caritate. ut
 mei memor sis cum has lacrimose contempleris

quatenus in celesti iherusalem nos mutuo cōtemplamur cū iocunditate. Et p finali cōclusionē scribas tibi duas orōes tuotas vnam ante ⁊ alias post missam dicendas. ⁊ quas ego quocienscūq; celebro orare consueui.

Gratio bona ante missam.

O Rex angelorū ⁊ hominum ad cui dulcissimi conuiuij mensaz ego indignus ⁊ in felix peccator accessurus vereor et cōtremisco repletus vicijs ⁊ sparsus maculis multis. linguam habēs min⁹ cautā ⁊ mentē nō pure seruata. Equidem cōsciencie mee libruz reuoluo et tunicam innocencie mee incisaz grauitē inuenio. Unde miser inter angustias deprehensus anxior et quid eligā penit⁹ ignoro. Scio em̄ dñe et recordor verborū tuorum tue reuerende veritatis quibus nos exhortaris dicens. Nisi manducaueritis carnes filij hominis ⁊ biberitis eius sanguinem nō habebitis vitam in vobis. Sed propter graues et multiplices excessus meos exterrēt me verba apostoli cui quib⁹ cōminatus est nobis dicens. Qui māducat carnem et biberit sanguinem domini indigne iudiciuz sibi manducat ⁊ bibit. Si igitur nō accessero vitā fugio ⁊ si indigne me ingesserō damnatōem mihi accēro. vereor ex inobediencia contemnari. si dimitto vereor iudicium sumere si accedo attrahor per gratiam tuam retrahor per culpam meam. Impedit me carnis fragilitas quē tāti misterij delectat caritas. Scio domine oculos tue maiestatis i presenti me cōtemplari omnib⁹ horis ⁊ sanctū angeluz tuū ad hoc sacrum misterij assistere. ⁊ qua fiducia ego miserim⁹ presummo ad hoc accedere qui plurib⁹ sortesco vicijs. aut quomodo cū sim vermis et materia carnalis audeam participare misteria tante dignitatis. **D** summa deitas. **D** reuerenda maiestas. **D** pia miseratio. immo ineffabilis. immo inex cogitabilis et inscrutabilis sanctitas quo ibo a spiritu tuo et quo a facie tua fugiā ad te piū samaritanum. et infirmū